

ترجمه و بانک سوالات قرائت و درک متون عرفانی

دانشگاه پیام نور

بر اساس تألیف: دکتر عبدالحسین شریزاد

سیده فاطمه حسینی میرصفی

هر گونه فتوایی و تکثیر و یا هر گونه برداشت شرعاً و قانوناً
مجاز نمی باشد.

نشر حقوق اسلامی قم

حسینی میرصفی، فاطمه

ترجمه و بانک سئوالات قرائت و درک متون عرفانی / فاطمه حسینی میرصفی. -
- قم: حقوق اسلامی قم، ۱۳۸۴.
۱۰۴ ص.

ISBN 964-8692-51-3

فهرستویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

عنوان اصلی: قرائت و درک مفاهیم متون عرفانی.

متون عرفانی این کتاب از کتاب رساله قشیری نوشته ابوالقاسم عبدالکریم قشیری
انتخاب شده است.

۱. آموزش از راه دور - ایران، ۲. عرفان - متون قدیمی تا قرن ۱۴ - آموزش
برنامه‌ای. ۳. تصوف - متون قدیمی تا قرن ۱۴ - آموزش برنامه‌ای. الف. قشیری،
عبدالکریم بی‌هوازی، ۱۳۷۶ - ۴۶۵ ق. رساله قشیری، ب. دانشگاه پیام نور، ج. عنوان:
رساله قشیری،

حج ۹ الف / ۵۸۰۸ LC

کتابخانه ملی ایران

۷۹۱-۸۵ م

شناسنامه کتاب :

نام : ترجمه و بانک سئوالات قرائت و درک متون عرفانی

مؤلف: دکتر عبدالحسین فرزاد

مترجم: سیده فاطمه حسینی میرصفی

ناشر: حقوق اسلامی

تایپ و صفحه آرایی : اسماعیلی

نوبت چاپ : اول ۸۵

چاپ: معراج

تیراژ: ۳۰۰۰

قیمت : ۱۰۰۰ تومان

مرکز پخش : انتشارات حقوق اسلامی

تلفن و دورنگار: ۷۷۴۲۲۰۰ - ۲۵۱

کلیه حقوق محفوظ است.

هرگونه تکثیر و برداشت جهت تهیه کتاب و جزوه شرعاً و قانوناً مجاز نمی باشد.

شابک: ۳-۵۱-۸۶۹۲-۹۶۴

ISBN 964-8692-51-3

فهرست مطالب

	درس اول
۵	بیان اعتقاد عارفان در مسائل اصولی
۱۰	سوالات درس اول
	درس دوم
	تفسیر الفاظ متداول میان گروه عارفان
۱۳	و بیان الفاظ مشکل
۲۰	سوالات درس دوم
	درس سوم
۲۳	خواطر؛ آنچه که بر دل سالک خطور می کند
۲۷	سوالات درس سوم
	درس چهارم
۳۱	باب توبه
۳۵	سوالات درس چهارم
	درس پنجم
۳۹	باب تقوی
۴۳	سوالات درس پنجم
	درس ششم
۴۷	توکل
۵۱	سوالات درس ششم
	درس هفتم
۵۵	صبر
۵۸	سوالات درس هفتم
	درس هشتم
۶۲	رضایت
۶۶	سوالات درس هشتم
	درس نهم
۷۱	اخلاص
۷۵	سوالات درس نهم
	درس دهم
۷۹	فتوت و جوانمردی
۸۳	سوالات درس دهم
	درس یازدهم
۸۸	بیان مشایخ این طریقه
۹۱	سوالات درس یازدهم
۹۵	نمونه سوالات امتحانی
۱۰۳	پاسخنامه نمونه سوالات امتحانی

اخلاق عارفانه که عرفا و متصوفه مروج آن بوده اند بر تربیت اخلاقی و سیر و سلوک تکیه دارد و تلاش های زیادی را برای ترسیم یک نظام تربیتی و تعیین مبدأ و مقصد آن و منازل و مراحل که در طریق سلوک وجود دارد و وسایل و لوازمی که در هر منزل مورد نیاز مسافر این راه می باشد، مصروف داشته است. محور اخلاق عارفانه، مبارزه و مجاهده با نفس است. مشایخ این گروه توانسته اند با تأکید بر دل و قدرت محبت و استفاده از زبان نافذ شعر و به کارگیری تشبیهات، استعارات و کنایات، نفوذ فراوانی در میان عموم مردم پیدا کنند. کتاب منازل السائرین نوشته خواجه عبدالله انصاری، ترتیب السلوک و رساله قشیریه از منابع عرفانی قرن پنجم و بسیاری از منابع معتبر شعر فارسی با مضامین معنوی و عرفانی از قبیل مثنوی معنوی مولوی و منطق الطیر عطار نیشابوری بیانگر این شیوه اخلاقی اند.

گروهی از مکاتب عرفانی که التزام به شریعت را سرلوحه تعالیم خود قرار داده اند، دستاوردهای ارزشمندی در جهت سازماندهی راهکارهای عملی سیر معنوی، تعیین مبدأ و مقصد آن و مراحل این سفر و چگونگی به کارگیری عناصر قدرتمندی مانند محبت، ذکر و نظارت در جهت تعالی معنوی، با خود دارند که در مقام تربیت اخلاقی بسیار کارآمد و سودمندند و همه این امور را منطبق با قرآن و روایات می دانند. ترکیب این دستاوردهای جذاب تربیتی با مباحث توصیفی اخلاق اسلامی موجب آشکار شدن کارآمدی نظام اخلاقی اسلام خواهد شد.

در اخلاق اسلامی به کرامت و عزت نفس به عنوان یک اصل و ریشه برای عموم ملکات اخلاقی اهمیت زیادی داده شده است. قرآن مؤمن را به حفظ عزت و کرامت و محترم شمردن خودش دعوت می کند و می فرماید: *و لله العزة و لرموله و للمؤمنین*^۱

قشیری از علمای بزرگ و نویسندگان و شرعای متصوفه قرن پنجم هجری است که در سال ۳۸۶ هجری قمری در قوچان کنونی متولد گردید. وی پیری بود که اندوه و قبض بر احوالش غالب بود و دلی سوخته و نفسی گرم و آتشین داشت.

قشیری علاوه بر اینکه از علما و محدثین زمان خود بود، در تفسیر قرآن به روش صوفیه نیز متبحر بود. وی درباره ظاهر شرع معتقد به این است که ترک آنها شایسته نیست و اگر سالک عبادات را ترک کند هرگز به درجه ای نمی رسد.

وی شرط ورود به حلقه صوفیان را توبه و ردّ مظالم می داند و معتقد است که سالک باید بکوشد که «ذکر زبان» را به «ذکر قلب» تبدیل نماید و در نهایت به درجه فناء در مذکور برسد.

مترجم به دنبال احساس نیاز و ضرورتی که پس از تدریس کتاب «قرائت و دوک متون عرفانی» در دانشجویان دریافت نمود بر آن شد تا این کتاب را به شیوه ای مطلوب ترجمه نموده و برای هر درس ۲۰ سوال تستی استخراج نماید. ضمن این که در ضمیمه کتاب نیز نمونه سوالات پایان ترم به همراه پاسخ آنها درج گردیده تا این متون قابل فهم بوده و در دسترس دانشجویان قرار گیرد.

سیده فاطمه حسینی میرصفی
آذرماه ۱۳۸۴